

Актуальна інформація про програму «Доступні ліки»

Переглядів: 3005

12 січня 2022

У квітні 2017 року Уряд розпочав програму "Доступні ліки". Пацієнти з серцево-судинними захворюваннями, бронхіальною астмою чи діабетом II типу можуть отримати ліки безоплатно або з незначною доплатою.

З 1 квітня 2019 року Національна служба здоров'я України адмініструє програму реімбурсації лікарських засобів «Доступні ліки». І напряду відшкодовує аптекам вартість відпущених пацієнтам ліків за електронним рецептом. Програма «Доступні ліки» дозволяє зменшити фінансове навантаження на пацієнтів та збільшити доступність ліків.

Як отримати безоплатні ліки?

Покрокова інструкція

- Зверніться до лікаря (терапевта, педіатра або сімейного лікаря), з яким укладено декларацію, та отримайте електронний [рецепт](#).
- Завітайте до аптеки з позначкою «Тут є Доступні ліки».
- Отримайте ліки безоплатно або з частковою доплатою за е-рецептом.

Вартість ліків повністю або частково оплачує держава. У програмі беруть участь лише монопрепарати (які містять лише одну діючу речовину).

Як отримати електронний рецепт на "Доступні ліки"?

З 1 квітня 2019 року ліки за програмою реімбурсації «Доступні ліки» можна отримати тільки за електронним рецептом, виписаним сімейними лікарями, терапевтами та педіатрами через електронну систему охорони здоров'я.

Крок 1. Пацієнт записується та приходить на прийом до сімейного лікаря, терапевта або педіатра, з яким у нього підписана декларація.

Важливо! Пацієнт має звернутися саме до свого лікаря. Якщо ви ще не підписали декларацію, це варто зробити. Без декларації скористатися програмою «Доступні ліки» буде неможливо.

При цьому, у разі наявності хронічного чи затяжного захворювання або необхідності продовження лікування за попередньо встановленим діагнозом та схемою лікування при зверненні пацієнта засобами телекомунікаційного зв'язку (телефон, електронна пошта, месенджери - в залежності від того, який спосіб зв'язку з лікарем погоджено) лікар має право виписати рецепт без проведення особистого прийому такого пацієнта.

Крок 2. Лікар проводить прийом і виписує е-рецепт.

Крок 3. Під час виписування електронного рецепта лікар разом з пацієнтом мають перевірити, чи номер мобільного телефону, зазначений в декларації є актуальним і належить пацієнту. Лікар повинен назвати вам код мобільного оператора та останні цифри номера. У разі, якщо номер телефону не належить пацієнту або у пацієнта змінився номер телефону, інформацію про це потрібно оновити. Змінити номер телефону можна через електронну форму на сайті НСЗУ у розділі "Громадянам" <https://nszu.gov.ua/gromadyanam>. Подати запит може як пацієнт самостійно, так і лікар на прохання пацієнта. Детальніше про зміну номеру можна прочитати тут <https://bit.ly/3ld52cc>.

Крок 4. Після перевірки номера телефону лікар виписує е-рецепт в електронній системі охорони здоров'я.

Крок 5. На мобільний телефон пацієнта приходить СМС з унікальним номером рецепта та кодом підтвердження для отримання ліків в аптеці.

Зміст СМС: «Ваш рецепт: XXXX-XXXX-XXXX-XXXX. Код підтвердження: XXXX».

Пацієнтам, які не користуються телефоном, а їх декларація укладена без телефону, лікар виписує е-рецепт та одразу надрукує його пацієнтові у вигляді інформаційної пам'ятки. Вона міститиме номер рецепту та код підтвердження, а також інформацію про виписані ліки та спосіб їх застосування.

Пацієнтам, яким прийшло СМС на телефон, на їх прохання лікар також може надрукувати цей рецепт у вигляді інформаційної пам'ятки.

Крок 6. Пацієнт йде у будь-яку зручну для нього аптеку, що бере участь у програмі «Доступні ліки». Перелік таких аптек є на сайті НСЗУ <https://bit.ly/3eKd86S>

Крок 7. В аптеці пацієнт повідомляє працівникові аптеки 16-значний номер рецепта будь-яким доступним шляхом: диктує усно, надає надруковану інформаційну пам'ятку або записку із виписаним на неї номером рецепта, показує увімкнений екран свого телефону з відкритим СМС тощо.

Крок 8. Фармацевт пропонує пацієнту наявні лікарські засоби на вибір – спочатку безоплатні, а потім з доплатою.

Крок 9. Далі пацієнту потрібно переконатись:

- чи є в наявності саме те торговельне найменування лікарського засобу і виробництва, яке бажає отримати пацієнт?

- чи кількість лікарського засобу запропонована в повному обсязі?
- чи буде доплата за обраний лікарський засіб і в якому розмірі?
- якщо так, чи згоден пацієнт доплачувати таку суму?

Важливо! Якщо відповідь на одне або декілька запитань наведених вище «ні», то пацієнт не повинен називати або показувати фармацевту 4-значний код підтвердження.

Крок 10. У разі, якщо пацієнта все влаштовує, він називає код підтвердження, якщо необхідно, здійснює доплату, а фармацевтичний працівник накладає електронний підпис. Все, рецепт погашено. Після цього пацієнт отримує призначені ліки.

Якщо у даній аптеці немає саме того лікарського засобу, який бажає отримати пацієнт, він не називає код підтвердження рецепта, і має змогу звернутися до іншої аптеки. Або замовити той лікарський засіб, який відсутній в аптеці у момент звернення пацієнта.

Де отримати ліки?

Пацієнт може отримати ліки за е-рецептом будь-якій аптеці в Україні, яка має договір з НСЗУ, без прив'язки до місцевості, де цей рецепт був виданий, чи місця проживання пацієнта. Наприклад, якщо пацієнтові виписаний е-рецепт в Києві, то отримати ліки за ним можна і в Одесі. Шукайте наліпку "Тут є Доступні ліки".

[Електронна карта](#) аптек-учасників урядової програми реімбурсації "Доступні ліки".

Скористатись програмою "Доступні ліки" можуть також [мешканці тимчасово окупованих територій](#).

Чому саме ці категорії захворювань?

Механізм відшкодування вартості ліків (реімбурсації) поширюється на серцево-судинні захворювання, зокрема з первинною та вторинною профілактикою інфарктів та інсультів, діабет II типу та бронхіальну астму.

Саме ці хвороби найбільше впливають на показники смертності населення або суттєво знижують якість життя пацієнта та ефективно лікуються на амбулаторному рівні.

Смертність від серцево-судинних хвороб складає 65% від загальної смертності населення в Україні. Відповідно до статистичних даних, на діабет II типу страждає один мільйон людей. Це у 6 разів більше, ніж на діабет I типу (інсулінозалежний). Хворих на бронхіальну астму зареєстровано понад 210 тис. Здебільшого, це діти та молодь.

Які діючі речовини входять до програми?

Серцево-судинні захворювання:

- Амiodарон (Amiodarone)
- Амлодипін (Amlodipine)
- Атенолол (Atenolol)
- Ацетилсаліцилова кислота (Acetylsalicylic acid)
- Біспролол (Bisoprolol)
- Варфарин (Warfarin)
- Верапаміл (Verapamil)
- Гідрохлортіазид (Hydrochlorothiazide)
- Дигоксин (Digoxin)
- Еналаприл (Enalapril)
- Ізосорбиду динітрат (Isosorbide dinitrate)
- Карведілол (Carvedilol)
- Клопидогрель (Clopidogrel)

- Лозартан (Losartan)
- Метопролол (Metoprolol)
- Нітрогліцерин (Glyceryl trinitrate)
- Ніфедипін (Nifedipine)
- Симвастатин (Simvastatin)
- Спіронолактон (Spironolactone)
- Фуросемід (Furosemide)

Бронхіальна астма:

- Беклометазон (Beclometasone)
- Будесонід (Budesonide)
- Сальбутамол (Salbutamol)

Діабет II типу:

- Метформін (Metformin)
- Гліклазид (Gliclazide)
- Глібенкламід (Glibenclamidum)

Що робити, якщо в аптеці закінчилися безоплатні ліки, або ті, що відшкодовуються?

- Пацієнт може зачекати, поки ліки надійдуть в аптеку.
- Пацієнт може звернутись в іншу аптеку.
- Пацієнт може обрати іншу торгову марку та доплатити різницю.

Які ліки пацієнт може отримати безоплатно, а за які потрібно доплачувати?

Реєстр оптово-відпускних цін визначає максимальну ціну препарату, який може взяти участь в програмі «Доступні ліки».

Держава компенсує вартість найдешевшого лікарського засобу, який подав заявку на участь в програмі «Доступні ліки». Тобто такий препарат пацієнт матиме змогу отримати безоплатно.

Дорожчий препарат, ціна на який не перевищує граничну референтну, пацієнт може отримати, доплативши різницю між мінімальною ціною та роздрібною ціною обраного препарату.

Ліки, ціна на які перевищує референтну ціну в 5 сусідніх країнах, не підпадають під програму відшкодування. Також наявність препарату у програмі залежить від рішення про його участь від виробника - він має подати заявку для включення свого препарату до реєстру.

Оновлений реєстр препаратів програми "Доступні ліки"

11 серпня 2021 року набрав чинності Реєстр лікарських засобів, які підлягають реімбурсації, станом на 05 серпня 2021 року, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10 серпня 2021 року № 1705.

До [оновленого реєстру](#) увійшло 292 препаратів, з них 16 - для лікування бронхіальної астми, 51 - для лікування цукрового діабету II типу, 27 - для первинної та вторинної профілактики інфарктів та інсультів, 198 - для лікування серцево-судинних захворювань.

Із 292 препаратів 70 є безоплатними для пацієнтів, інші – з невеликою доплатою. Найдешевший препарат, що на 100% відшкодовує держава, коштує 6,28 грн, найдорожчий – 548,19 грн.

Існує міф, що у програмі “Доступні ліки” беруть лише найдешевші препарати вітчизняних виробників. Це не правда. В новому реєстрі майже половина препаратів іноземного виробництва – 119 торгових найменувань ліків. 23 із 70 повністю безоплатних препаратів – іноземного виробництва.

З повним списком безоплатних препаратів можна ознайомитися [тут](#).

* [Джерело](#)